

Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties

Onze droom: waardevolle zorg

Moeten we met zo min mogelijk geld zoveel mogelijk mensen willen verzorgen? Iedereen hetzelfde behandelen, omdat dat efficiënter lijkt? En alleen maar werken volgens de regels, omdat dat het best te controleren is – en we nu eenmaal aan die regels gewend zijn? Wij vinden van niet. Volgens ons gaat het in de zorg om de eerste plaats om mensen. Om de mensen die zorg nodig hebben, hun naasten, de zorgverleners. Om hun waarden, om waar zij in geloven en waar zij op aangesproken willen worden; om wat hen gelukkig maakt.

Wat we voor ons zien, is verpleeghuiszorg waarin mensen binnen hun eigen mogelijkheden een waardig leven kunnen leiden, met de zorg die bij hen past. Verpleeghuiszorg, waarin naasten een wezenlijke bijdrage leveren en op waarde worden geschat als ‘geluksfactor’ – als zij gelukkig zijn, voelt de zorgbehoevende zich immers gelukkiger. Zorg waarin alle zorgverleners plezier in hun werk hebben, zich vrij voelen hun verantwoordelijkheid te nemen, en de passie ervaren die hen voor dit werk heeft doen kiezen.

Dit is de verpleeghuiszorg waar we van dromen. Zorg die vanuit de waarden van mensen méér waarde toevoegt en daardoor tot een beter resultaat leidt – voor iedereen. Zorg waarin niet de regels, maar relaties voorop staan. Dat is waardevolle zorg. Waardevolle zorg vraagt om een radicale vernieuwing van de huidige zorg. Een vernieuwing die begint bij de wortel en uitgroeit tot een zorgsysteem waarin iedereen floreert.

De beweging ‘Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg’

De ‘wij’ waar we over praten, dat is iedereen die zich onderdeel voelt van de beweging ‘Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties’. Een beweging die de verpleeghuiszorg opnieuw uit wil vinden. Met LOC Waardevolle zorg als initiatiefnemer en kartrekker, en als constructieve samenwerkingspartner van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Samen coördineren en faciliteren we de activiteiten en de groei van de beweging, die inhoud en vorm krijgt vanuit organisaties en mensen die zich volop inzetten om onze droom waar te maken.

Onze doelstelling: waardevolle zorg

Ons doel is de zorg zoveel mogelijk te organiseren rond de relatie tussen de mens die zorg nodig heeft, diens naasten en de zorgverleners, en datgene wat voor hen van waarde is. Organisaties, instanties, kaders, regels en structuren zouden ten dienste moeten staan van de wijze waarop we samen leven, samen werken en samen de zorg regelen. *Ten dienste staan van* en dus niet *leidend zijn bij*, zoals nu nog veel het geval is.

Wat we met de beweging willen bereiken, is dat steeds meer zorgorganisaties continu bij zichzelf te rade gaan. Wat vinden bewoners, hun naasten en zorgverleners nu echt van waarde? En wat betekent dat voor hun onderlinge relatie? Hoe kun je de inzichten die daar uit komen tot uitgangspunt maken voor het leven en het werken in de zorg? En welke veranderingen in de regels en werkwijzen zouden er moeten komen om werkelijk waardevolle zorg te kunnen bieden?

Hoe de beweging 'werkt'

'Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg' is geen project of organisatie, maar een beweging. Een beweging is per definitie open. Samenwerken op basis van gedeelde uitgangspunten en met steeds weer nieuwe mensen, organisaties en instellingen die zich aansluiten: dát is de dynamiek die daarbij hoort. Wat we voor ogen hebben, is dat de veranderingen ontstaan vanuit alle richtingen. Zonder centrale regie, want iedere lokale situatie is anders, net als ieder individu. Mensen en organisaties denken zelf na hoe zij waardevolle zorg het best kunnen regelen. Volgens hun eigen plannen, met een eigen verantwoordelijkheid voor het resultaat. Bestuurders creëren de ruimte om ervaringen op te doen en nemen eventuele belemmeringen weg. Partijen in het zorgsysteem, zoals de zorgkantoren, inspectie (IGJ) en zorgautoriteit (NZa), doen hetzelfde. Met elkaar zoeken we de mogelijkheden om onze droom waar te maken. We kijken naar onszelf, ons eigen denken en handelen. We kijken naar omstandigheden die van buiten komen en de droom in de weg staan, zoals externe regels. Als regels of (denk)kaders in de weg staan, bedenken we hoe het anders kan, zodat ze niet meer beperken maar juist ondersteunen. We gaan met elkaar in gesprek over waar we tegenaan lopen. We kijken vooruit, maar staan ook af en toe stil om te onderzoeken waarom en hoe de dingen gaan zoals ze gaan en wat er anders kan. We bewegen voorbij traditionele scheidslijnen, spreken elkaar aan als dat niet gebeurt, steunen elkaar als het moeilijk wordt. Waarbij LOC Waardevolle zorg en het ministerie van VWS helpen door bruggen te slaan en kloven te dichten.

Wat er in het land ontstaat, bepaalt wat in de beweging verder uitgewerkt en onderzocht wordt en wat organisaties van elkaar overnemen. Ervaringen, inzichten, successen en valkuilen delen we in het netwerk, dat we met elkaar vormen. Om te inspireren. Om te voorkomen dat we keer op keer opnieuw het wiel uitvinden. En om te leren wat de nieuwe, relatiegerichte verpleeghuiszorg van ons vraagt. Waardevolle zorg is van ons allemaal.

Zo werken we samen

Om de beweging te versterken, brengen we mensen bij elkaar die willen werken aan zorg waarin menselijkheid centraal staat. Dat zijn er veel, want onze beweging maakt deel uit van een maatschappelijke trend en wordt breed gedragen. Door mensen die zelf zorg nodig hebben, naasten, leden van cliëntenraden, zorgverleners, facilitair medewerkers, medici, beleidsmedewerkers, managers, bestuurders en toezichthouders. Maar ook zorginkopers, inspecteurs en indicatiestellers. LOC en VWS faciliteren de uitwisseling en ondersteunen bij verspreiding van ervaringen, inzichten en kennis. We enthousiasmeren en mobiliseren mensen om individueel én samen optimaal bij te dragen aan het doel van onze beweging. Zowel qua inhoud als aanpak bewaken we dat doel en ambities niet uit het oog verloren worden. Samen werken we aan een cultuur van leren van elkaar en openheid over wat er wel, maar ook over wat er niet goed gaat. Een cultuur waarin je elkaar kritisch kunt bevragen, elkaar aan kunt spreken als de relatie niet meer centraal staat of datgene wat er voor mensen werkelijk toe doet niet genoeg aandacht krijgt.

Een blijvende verandering

De beweging 'Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties' is een middel, geen doel op zich. Waar we ons voor inzetten, is het tot stand brengen van een blijvende verandering. Een verandering richting waardevolle zorg waarin de mens centraal staat en zonder beklemmende beperkingen van kaders, regels of protocollen. Dát is immers de zorg waar we allemaal beter van worden.